

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

شناسایی پیامدهای حاصل از استرس مالیاتی مؤدیان مالیاتی با استفاده از تکنیک دلفی فازی (مورد مطالعه: مدیران عامل و مدیران مالی شرکت‌های غرب استان مازندران)

آرزو دیلم صالحی^{۱*}، حامد باقری توستانی^۲

۱- مدرس دانشگاه، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد وارمین، تهران، ایران - Arezu_deylam.salehi@yahoo.com

۲- مدرس دانشگاه، گروه مدیریت، دانشگاه غیرانتفاعی مارلیک، نوشهر، ایران - hamedbaghri@yahoo.com

نویسنده مسئول: آرزو دیلم صالحی (Arezu_deylam.salehi@yahoo.com)

چکیده

پژوهش حاضر باهدف شناسایی پیامدهای حاصل از استرس مالیاتی مؤدیان مالیاتی با استفاده از تکنیک فازی انجام شده است. جامعه آماری، مدیران عامل و مدیران مالی شرکت‌های غرب استان مازندران می باشد. حجم نمونه مطابق با جدول مورگان انتخاب شده و روش نمونه‌گیری، نمونه‌گیری تصادفی می باشد. ابزار پژوهش پرسشنامه محقق ساخته است که پس از اعتباریابی و پایایی سنجی، بین نمونه انتخابی توزیع شد. داده‌های حاصل از پرسشنامه با استفاده از مدل‌سازی معادلات ساختاری SEM و تکنیک دلفی فازی و با استفاده از نرم‌افزار SPSS و لیزرل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که فرار مالیاتی با وزن ۰.۲۶۸۹ از بیشترین و تعطیلی شرکت با وزن ۰.۲۳۴۰ از کمترین اولویت پیامدهای استرس مالیاتی برخوردار هستند.

کلمات کلیدی: استرس مالیاتی، فرار مالیاتی، اجتناب مالیاتی

مقدمه

در سال‌های اخیر توجه به پیشرفت اقتصادی در کشورهای در حال توسعه به امری مهم و حیاتی تبدیل شده، بگونه‌ای که این جوامع تمام تلاش خود را به منظور افزایش سرمایه، با اتکا به درآمد داخلی خود انجام می‌دهند (ساویتری و موسفیالدی^۱، ۲۰۱۶). که یکی از این درآمدهای پایدار اخذ مالیات است. مالیات به دلیل اهمیت آن در جبران مخارج عمومی و آثار اقتصادی که به همراه دارد، همواره مورد توجه تمام دولت‌ها بوده است و مطالعات متعددی پیرامون این موضوع و ابعاد مختلف آن، توسط پژوهش‌گران انجام گرفته است (نظر پور و همکاران، ۱۳۹۸). پرداخت مالیات سهم بزرگی در امر پیشرفت، رفاه، سلامت و ارائه خدمات عمومی کشورها دارد؛ ازاین رو، بیشتر دولت‌ها به تناسب میزان درآمد و دارایی اشخاص، مسئولیت مالیاتی متناسبی برای آنها تعریف کرده‌اند (مشکات ۱۳۹۸). بنابراین یکی از چالش‌های پیش روی مدیران در سازمان‌ها و شرکت‌ها انجام امور مالیاتی به شکل صحیح و نتیجه بخش است. بسیاری از سازمان‌ها و شرکت‌ها به دلیل عدم انجام صحیح تکالیف مالیاتی هزینه‌های قابل توجهی متحمل شده‌اند. با توجه به نیازها و چالش‌های مدیران و صاحبان مشاغل به دلیل قوانین سخت و پیچیده، تعدد بخشنامه‌های مالیاتی و ابهام و تعارض در قوانین، تهیه یک گزارش مالی و ارائه آن جهت امور مالیاتی را امری بسیار سخت و تخصصی کرده است. قوانین مالیاتی به دلیل پیچیده بودن و متغیر بودن آن در بازه‌های زمانی نیاز به یک متخصص و مشاور مالیاتی خبره دارد تا شرکت‌ها را در این مسیر یاری نماید. با مشاوره مالیاتی باری از دوش مدیران برداشته می‌شود و استرس کاری کاهش می‌یابد. این کار باعث تمرکز بیشتر مدیر بر روی کارهای

¹ Savitri, Musfialdy

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

تجاری و فعالیت‌های عملیاتی می‌شود (مالیکده، ۱۴۰۰). رفتار مؤدیان مالیاتی عمدتاً برخاسته از نوع انتظارات، توقعات و نگرش اغلب آنها به نظام مالیاتی به عنوان یک سیستم ناکارآمد به صورت انتظارات نامتناسب و توأم با بی‌عدالتی بوده که بازخورد آنها در قالب عوامل استرس‌زای اجتماعی، رفتارهای غیردوستانه جلوه‌گر شده و سلامت عمومی، پرخاشگری کلامی، کارکنان سازمان امور مالیاتی را در معرض تهدید قرار میدهد پیامدهای رفتار مؤدیان در سایه عوامل استرس‌زای اجتماعی و ابعاد آن قابل بررسی است که یکی از منابع مهم استرس اجتماعی در محیط کار کارکنان صنف امور مالیاتی، مربوط به استرس مالیاتی مؤدیان است (علیا و همکاران، ۱۳۹۶). حقوق مؤدیان مالیاتی بدون شک یکی از حقوق قانونی هر شهروند است و از این رو اهمیت و جایگاه ویژه‌ای در سیستم مالیاتی هر کشوری داشته، کمک شایانی در زمینه تحقق وصول مالیات می‌نماید. رعایت این حقوق می‌تواند به تعدیل رابطه مؤدیان با سیستم مالیاتی کمک نموده، اعتماد و اطمینان آنان را به نظام مالیاتی افزایش و در راستای تسهیل امور مردم و حمایت مؤدیان مؤثر باشد (نمازی، ۱۳۹۹). با بی‌اعتنایی به عوامل غیراقتصادی، نظریه‌های دیگری به وجود آمدند که استرس مالیاتی، تنها معلول عوامل اقتصادی نیست؛ عوامل دیگری هم بر این پدیده اثرگذارند که اقتصادی نیستند و کارکرد عوامل رفتاری نظیر فرهنگ، هنجارهای عرفی، اخلاق، برداشت‌های ادراکی مؤدیان از کارکرد نهادهای رسمی و... را مدنظر قرار دادند (صامتی و همکاران، ۱۴۰۰). در ایران یکی از مشکلات اساسی مالیات ستانی، ذهنیت نه چندان مطلوب مردم نسبت به مقوله مالیات می‌باشد. مالیات دهندگان به مأموران مالیاتی به عنوان افرادی نگاه می‌کنند که از سوی دولت مأمور شده‌اند تا سرمایه‌شان را از آنها بگیرند (آقانظری، ۱۳۸۹) که این باعث نوع مهمتری از عوامل ناکارایی و ریشه اکثر اقدامات قصور، تقلب، کتمان و تخلف گونه در بخش گزارش‌دهی مالی، بطور اخص در حوزه مالیاتی می‌شود که منجر به مواردی همچون استرس مالیاتی می‌شود.

بنابراین مساله اصلی پژوهش این است که پیامدهای حاصل از استرس مالیاتی مؤدیان مالیاتی کدامند؟

مبانی نظری

هفتاد و یک درصد از انسان‌ها بیش از اندازه‌ای که دلشان می‌خواهد به پول فکر می‌کنند. همه‌ی ما فشار روانی آن لحظه را تجربه کرده‌ایم که می‌فهمیم وقت پرداخت قسط و اجاره نزدیک است. البته ما در کل ماه‌های سال این فشار و استرس مالی را تحمل می‌کنیم و فقط در زمان‌های خاصی متوجه تأثیر زیاد آن بر ذهن مان شده‌ایم. راهکارهای زیادی برای کاهش استرس مالی وجود دارد ولی وقتی در وضعیتی قرار داریم که نمی‌توانیم تغییری در شرایط مالی مان ایجاد کنیم، در وهله اول باید بر استرس روانی قسط‌های همیشگی غلبه کنیم، قبل از اینکه همه‌ی زندگی و ذهن مان را آشفته کند. در واقع باید توجه باشیم به همان اندازه‌ای که برای حفظ تعادل اقتصاد خودمان یا خانواده تلاش می‌کنیم، باید از سلامت روان مان هم محافظت کنیم (رضایی، ۱۴۰۱)

در دهه اخیر موضوع استرس و آثار آن در سازمان یکی از مباحث اصلی مدیریت رفتار سازمانی را به خود اختصاص داده است و فشار عصبی در سازمان همچون آفتی فعالیت‌ها را تحلیل داده و از بین می‌برد (رحیمی و همکاران، ۱۳۹۵). هر انسانی در طول زندگی استرس را تجربه می‌کند و افراد نه تنها در روند طبیعی زندگی، بلکه در محیط کار و سازمان نیز با استرس مواجه هستند (لازارس و لانیر^۲، ۱۹۷۸). یکی از آفت‌های تحلیل برنده فعالیت‌های نیروی انسانی با توجه به مقتضیات زندگی امروز، استرس و فشار روانی در سازمان‌ها است. البته استرس در حد طبیعی باعث ایجاد انگیزه و افزایش توان مقابله با چالش‌های کاری است ولی اگر از حد طبیعی خارج شود، صدمات و خسارت‌های جبران ناپذیری را به دنبال خواهد داشت (تقی پوریان و همکاران، ۱۳۹۷). گروهی از صاحب نظران رفتار سازمانی استرس را بیماری شایع قرن نام‌گذاری کرده‌اند. شاید هم به‌راستی دوران ما عصر استرس و فشارهای عصبی است. دوره‌ای که در آن انسان بیش از هر زمان دیگری در معرض عوامل ایجادکننده استرس قرار گرفته و مسائل و مشکلات بی‌شماری از هر طرف او را احاطه کرده است. امروزه تقریباً هرکسی در هر محلی و هر موقعیتی درجهاتی از فشار روانی یا استرس را محیط کار و سازمان احساس کرده است و این امر واقعیت عینی و انکارناپذیر در سازمان‌های مدرن امروزه می‌باشد (تقی پوریان و دیلم صالحی، ۱۳۹۷).

مالیات بر حسب تعریف سازمان همکاری و توسعه اقتصادی پرداختی است الزامی و بلاعوض. مالیات ممکن است به شخص، موسسه، دارایی و غیره تعلق گیرد. چنین تعریفی پرداخت‌های تأمین اجتماعی را هم در بر می‌گیرد، حال آن که بر حسب مقررات و عرف مالیاتی ایران اصطلاح مالیات پرداخت‌های اخیر را شامل نمی‌گردد. مالیات به مثابه یک نوع هزینه اجتماعی است که آحاد یک ملت در راستای بهره‌وری از امکانات و منابع یک کشور موظفند آنرا پرداخت نمایند

² Lazarus, Launier

تا توانایی‌های جایگزینی این امکانات و منابع فراهم شود. مالیات در واقع انتقال بخشی از درآمدهای جامعه به دولت و یا بخشی از سود فعالیت‌های اقتصادی است که نصیب دولت می‌گردد زیرا ابزار و امکانات دست یابی به درآمد و سودها را دولت فراهم ساخته‌است. مالیات‌ها به دو دسته مالیات‌های مستقیم (مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد) و مالیات‌های غیر مستقیم (بر قیمت کالاها و خدمات اضافه شده و به مصرف کننده تحمیل می‌گردد مثل مالیات بر ارزش افزوده) تقسیم می‌شود (اتاق اصناف، ۱۳۹۴).

بنابراین یکی از مهمترین موضوعاتی که باعث ایجاد استرس در سازمان‌ها و شرکت‌ها می‌شود مبحث مالیات است که پیامدهای رفتار مؤدیان در سایه عوامل استرس‌زای اجتماعی و ابعاد آن قابل بررسی می‌کند. مؤدیان مالیاتی همانگونه که در سازمان امور مالیاتی به هر ارباب رجوع یا شخص حقیقی (حسن و...) یا شخص حقوقی (شرکت فلان) که مالیات از آن مطالبه می‌شود، گفته می‌شود، اعم از این که مالیاتی را که پرداخت مالیات مستقیم یا مالیات غیرمستقیم باشد. بدون توجه به نوع فعالیت، اولین اصل موفقیت یک کسب و کار، کنترل دقیق اتفاقات مالی است (نومیری، ۱۴۰۰). تلاش مؤدیان در نپرداختن مالیات باعث به وجود آمدن استرس مالیاتی در آن‌ها می‌گردد. از آنجایی که درآمدهای مالیاتی باثبات‌ترین و مطمئن‌ترین منبع در هر کشوری محسوب می‌شود باید عوامل به وجود آورنده این استرس که باعث کاهش درآمدهای مالیاتی می‌گردد شناسایی و کنترل شود. از جمله عوامل ایجاد کننده استرس مالیاتی عوامل اقتصادی، رفتار کارکنان مالیاتی، عوامل قانونی، منابع مهارتی، فرهنگ مالیاتی و عوامل سیاسی می‌باشد که این عوامل می‌تواند منجر به استرس مالیاتی شود که آن نیز عواقبی فرار مالیاتی، اجتناب مالیاتی، تعدیل نیرو و در نهایت تعطیلی شرکت یا سازمان را دارد. یکی دیگر از علل استرس مالیاتی نیز میتواند درآمد مالیات‌دهندگان باشد. مشکلات درآمدی می‌تواند آسیب زیادی به سلامت روانی و جسمی، روابط و کیفیت کلی زندگی شما وارد کند. احساس نگرانی در مورد درآمد می‌تواند بر روی خواب، عزت نفس و میزان انرژی شما تأثیر منفی بگذارد. به همین دلیل سعی شد در این پژوهش پیامدهای استرس مالیاتی اولویت بندی گردد.

پیشینه تحقیق

با توجه به اینکه در خصوص مقوله های استرس مالیاتی مقالات چندانی وجود ندارد و در این زمینه پژوهش‌ها بسیار محدود میباشد. بنابراین به نمونه هایی از این تحقیقات که مرتبط با استرس مالیاتی بوده و به نحوی باعث فرار مالیاتی در مؤدیان مالیاتی شده در زیر اشاره میشود.

کاسا^۳ در مقاله ای با عنوان عوامل موثر بر فرار مالیاتی مالیات دهندگان (مؤدیان مالیاتی): شواهدی از مالیات دهندگان شرکت های خرد، کوچک و بزرگ شهر ولدیاپرداختند که در این مطالعه از طرح تحقیق توصیفی و توضیحی استفاده شده و از رویکرد تحقیق کمی پیروی کرده است. برای انجام این مطالعه، از داده های اولیه و ثانویه استفاده شده است. از میان ۴۹۷۹ نفر از جمعیت هدف، با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای و ساده، ۳۷۰ پاسخ دهنده انتخاب شدند. برای بررسی کیفیت داده ها، تجزیه و تحلیل عامل اکتشافی (EFA) برای اندازه گیری متغیرها انجام شد. پس از انجام تحلیل عاملی، داده ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه تجزیه و تحلیل شدند. در این مطالعه سعی شد با شناسایی پنج عامل یعنی تعهد اخلاقی، عدالت مالیاتی، دانش مالیاتی، هنجارهای ذهنی و نگرش مؤدیان به رفتار، عواملی را که فرار مالیاتی مؤدیان را تحت تأثیر قرار می‌دهند شناسایی شوند. یافته های تحقیق نشان داد که رابطه بین متغیرهای مستقل مطالعه با متغیر وابسته مثبت و از نظر آماری معنادار است. تجزیه و تحلیل رگرسیون همچنین نشان می‌دهد که عدالت مالیاتی، دانش مالیاتی، و تعهدات اخلاقی به طور معناداری فرار مالیاتی مؤدیان مالیاتی را تحت تأثیر قرار می‌دهد و حفظ تعهدات اخلاقی و هنجارهای ذهنی از نظر آماری به طور معناداری، فرار مالیاتی، را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد.

جیومبینی^۴ و همکاران ۲۰۱۸ در مقاله ای با عنوان اثر تعامل فرار مالیاتی و ناکارآمدی سیستم حقوقی بر محدودیت های مالی شرکت ها پرداختند که اثر مشترک فرار مالیاتی و ناکارآمدی سیستم حقوقی بر محدودیت های مالی شرکت ها بررسی شده است. نظریه این تحقیق نشان می‌دهد که هر عامل تاثیرات مبهم بر مشکلات موجود در شرکت هایی دارد که به دنبال تامین مالی هستند. با این حال، در فرضیه های خفیف، مدل تحقیق منجر به نتیجه گیری می‌شود

³ Kassa

⁴Giombini

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

گولاب^۵ و همکاران ۲۰۱۷ در مقاله‌ای با عنوان رقابت و اجتناب از پرداخت مالیات شرکت: یک دیدگاه مبتنی بر موسسه پرداختند که این تحقیق تلاشی برای درک محرک‌های فرار مالیاتی شرکت‌ها در کشورهای مختلف از طریق یک جنبه مطالعه نشده بود. رقابت از بخش غیررسمی. با برجسته کردن جنبه تاریک رقابت، دیدگاهی منحصر به فرد و مبتنی بر نهاد در مورد این موضوع ارائه داده که یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که وقتی شرکت‌های رسمی با تهدیدهای رقابتی فزاینده‌ای از سوی اقتصاد غیررسمی مواجه می‌شوند، برخی از آنها ممکن است برای کاهش هزینه‌های انطباق و رقابت ماندن، فرار مالیاتی را انتخاب کنند.

میرهادی و درخشان در سال ۱۴۰۰ در مقاله‌ای با عنوان تحلیل فلسفی-اقتصادی عوامل عدم تمکین مودیان مالیاتی و اولویت‌بندی آنها پرداختند که این پژوهش، تحلیلی فلسفی-اقتصادی است که به عوامل عدم تمکین مودیان مالیاتی می‌پردازد. با وجود نظریات بسیار متنوعی که در مورد عوامل مؤثر بر تمکین مالیاتی، اخلاق مالیاتی و فرار مالیاتی وجود دارد، تلقی افراد از اخلاقی بودن یا نبودن عدم تمکین مالیاتی را می‌توان از جنبه فلسفی و اقتصادی بررسی کرد. این پژوهش ابتدا با روش کتابخانه‌ای عوامل و استدلال‌های موجود برای عدم تمکین مودیان مالیاتی را احصا می‌کند و سپس با استفاده از پرسشنامه‌های نخبگانی به بررسی تأثیر هر یک از این عوامل در عدم تمکین مودیان می‌پردازد و آن‌ها را اولویت‌بندی می‌کند. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که دو عامل فساد دولت یا تفکر اهریمنی مردم در مورد دولت و خدمت‌گذار بودن دولت به عنوان تأثیرگذارترین استدلال‌ها و عوامل عدم تمکین مالیاتی شناخته می‌شوند.

خواجه‌وی و کرمشاهی در سال ۱۳۹۸ در مقاله‌ای با عنوان پدیدارشناسی نقش نگرش فردی بر اخلاق مالیاتی و تمکین مالیاتی پرداختند که هدف این پژوهش کیفی بررسی نقش رابطه نگرش فردی و اخلاق مالیاتی منجر به تمکین مالیاتی از دید مودیان مالیاتی از بعد متغیرهای درونی می‌باشد. مشارکت کنندگان در این تحقیق با استفاده از روش نمونه‌گیری با حداکثر تنوع انتخاب شده‌اند و شامل ۲۱ مصاحبه‌شونده از مودیان مالیاتی شهر کرمان در سال ۱۳۹۶ بودند. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که میزان اعتقادات افراد به دین و مذهب و میهن پرستی افراد تا حد زیادی مانع از فرار مالیاتی آنها می‌شود و در عین حال تعداد زیادی از مصاحبه‌شوندگان معتقدند که شفافیت دولت و پاسخگویی آن به عموم مردم مانع از فرار مالیاتی می‌شود. اما در عین حال برخی معتقدند که دولت‌ها شفاف نبوده و رانت خواری و فساد موجود در اقتصاد ایران سبب بی‌اعتمادی عمومی به عملکرد دولت شده است. از دیدگاه برخی از افراد وجود نظام مالیاتی عادلانه و منصفانه نیز به پرداخت مالیات توسط افراد و جلوگیری از فرار مالیاتی کمک شایانی می‌کند. اما به اعتقاد برخی آنان قوانین مالیاتی موجود کارآ و عادلانه نیستند و بسیاری از کسبه و مشاغل با درآمدهای زیاد می‌توانند با مخفی کاری و دور زدن قانون از پرداخت مالیات فرار کنند. بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر، می‌توان نتیجه‌گیری کرد که اگر دولت به مردم اطمینان دهد که منابع مالیاتی گردآوری شده در راستای خدمت‌رسانی بیشتر به آن‌ها و سایر بخش‌های مولد اقتصاد پرداخت می‌شود، می‌تواند نگرش مودیان مالیاتی را اصلاح کند و مودیان مالیاتی فرار از پرداخت مالیات را رفتاری بدون ارزش‌های اخلاقی خواهند دانست.

سپهسالاری، حسین در سال ۱۳۹۷ در مقاله‌ای با عنوان بررسی عوامل مؤثر بر تمکین مودیان مالیاتی پرداخت که علاوه بر نقش مالیات در تنظیم سیاست‌های انقباضی و انبساطی مالی نظام اقتصاد کلان کشور، یکی از منابع اصلی درآمد دولت‌ها برای جبران هزینه‌ها و انجام تعهدات گسترده‌ای که به عهده آنها واگذار شده مالیات است ثبات و تداوم وصول مالیات، ثبات در برنامه ریزی دولت برای ارائه خدمات مورد نیاز کشور در زمینه‌های گوناگون را بدنبال خواهد داشت درآمد حاصل از مالیات بخش قابل ملاحظه‌ای از بودجه دولت‌ها را شامل می‌شود و در کشورهایی که مالیات از نظام قانونی و مردمی برخوردار است بیش از ۶۰٪ بودجه عمومی را تشکیل می‌دهد در اقتصاد ایران متناسب با سند برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به منظور کاهش اتکالی بودجه دولت به درآمدهای نفتی، مقرر شده تا سهم درآمدهای مالیاتی در ترکیب منابع درآمدی دولت افزایش یابد در این زمینه بررسی ظرفیت بالقوه مالیاتی کشور نشان می‌دهد که بین ظرفیت مالیاتی و وصولی‌های بالفعل شکاف قابل توجهی وجود دارد و این واقعیت حاکی از آن است که با اتخاذ تدابیری در جهت

⁵ Gokalp

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

اصلاح نظام مالیاتی و رفع مشکلات موجود میتوان وصول درآمدهای مالیاتی دولت را افزایش داد. یکی از راههای رفع مشکلات سیستم مالیاتی موجود جلب مشارکت داوطلبانه مودیان مالیاتی است. از آنجا که در فرایند وصول مالیات همواره مودیان مالیاتی بعنوان یکی از ارکان تاثیرگذار بر نظام مالیاتی کشور مطرح هستند لذا جلب مشارکت و همکاری آنها و تشویق آنان به تمکین داوطلبانه همواره بعنوان یکی از راهبردهای اصولی و نیز شرط موفقیت سازمان مالیاتی است میزان همکاری افراد یک جامعه با دستگاه مالیاتی و تمایل آنان به پرداخت داوطلبانه مالیات های قانونی از یک سو به درجه رشد اجتماعی و از دیگر سوی به میزان اعتماد و خوشبینی آنان نسبت به دستگاه دولت بستگی دارد.

بنابراین سوالات پژوهش بصورت زیر قابل بیان است:

سوال اصلی: پیامدهای حاصل از استرس مالیاتی مودیان مالیاتی کدامند؟

سوال فرعی: اولویت‌بندی پیامدهای استرس مالیاتی مودیان مالیاتی کدامند؟

روش تحقیق

جامعه و نمونه آماری

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی-همبستگی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شامل مدیران عامل و مدیران مالی شرکت‌های واقع در غرب استان مازندران می‌باشد، که حدوداً ۴۶۰ شرکت فعال هست.

نمونه پژوهش از طریق جدول مورگان ۲۱۰ شرکت انتخاب شدند. و به روش غیر تصادفی در دسترس بین جامعه آماری توزیع و جمع‌آوری گردید.

ابزار گردآوری داده‌ها

ابزار جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه محقق ساخت می‌باشد. پرسشنامه در سه بخش نامه همراه، اطلاعات جمعیت شناختی و سؤالات اختصاصی تنظیم گردید. در بخش اول تحت عنوان نامه همراه، علاوه بر بیان عنوان پژوهش، هدف از گردآوری اطلاعات به‌وسیله پرسشنامه و ضرورت همکاری صمیمانه پاسخ‌دهندگان در تکمیل پرسشنامه توضیح داده شد. بخش جمعیت شناختی شامل سؤالات در مورد مشخصات عمومی پاسخ‌دهندگان از قبیل جنسیت، سن و تحصیلات می‌باشد. آخرین بخش نیز شامل سؤالات اختصاصی در مورد متغیرهای مستقل و وابسته است. جهت جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه‌های محقق ساخت استفاده شده است. (۳۲ سؤال) و شش بعد عوامل فرهنگی (۷ سؤال)، عوامل سیاسی (۵ سؤال)، عوامل اقتصادی (۶ سؤال)، رفتار کارکنان مالیاتی (۴ سؤال)، عوامل قانونی (۷ سؤال) و منابع مهارتی (۳ سؤال) را مورد سنجش قرار می‌دهد. پرسشنامه دارای ۳۲ گویه می‌باشد. استفاده گردید. مقیاس مورد استفاده طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت است. این مقیاس به‌طور خاص از مبنای کاملاً مخالف، مخالف، بی‌نظر، موافق و کاملاً موافق استفاده می‌کند. بر این اساس از اعضای نمونه آماری درخواست گردید تا بر اساس مقیاس پنج نقطه‌ای لیکرت، به سؤالات پرسشنامه پاسخ دهند.

روشی که در این پژوهش برای بررسی برازش مدل اندازه‌گیری استفاده می‌شود، شامل سه معیار روایی سازه^۶، روایی تشخیصی^۷ و روایی همگرا و نیز پایایی بر اساس ضریب آلفای کرونباخ است. ضریب آلفای کرونباخ نشان‌دهنده سازگاری درونی سؤالات است که متغیر مشابهی را مورد سنجش قرار می‌دهند و مقدار آن بیشتر از ۰/۷ بر پایایی قابل قبول پرسشنامه دلالت دارد. نتایج حاصل از سنجش روایی سازه، روایی تشخیصی و روایی همگرا و نیز پایایی شامل ضریب آلفای کرونباخ برای تمامی سؤالات پرسشنامه به تفصیل در بخش یافته‌ها در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱- آلفا کرونباخ مقیاس‌های سنجش پایایی پرسشنامه‌ها

ضریب آلفا	آلفا کرونباخ مقیاس‌های سنجش پایایی پرسشنامه‌ها
۰.۷۳۲	عوامل فرهنگی
۰.۷۰۲	عوامل سیاسی

⁶ Construct Validity

⁷ Discriminant Validity

۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰

MCII-conf.ir

۰.۷۰۵	عوامل اقتصادی
۰.۷۰۱	رفتار کارکنان مالیاتی
۰.۸۰۸	عوامل قانونی
۰.۷۹۸	منابع مهارتی
۰.۹۱۵	عوامل استرس مالیاتی
۰.۷۴۱	پیامد استرس مالیاتی

روش های تحلیل آماری

به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از روش معادلات ساختاری به کمک نرم افزار لیزرل و روش دلفی فازی استفاده شده است. برای تحلیل عاملی تأییدی و مدل یابی معادلات ساختاری بار عاملی استاندارد و آماره t محاسبه شده است. به طور کلی قاعده زیر حاکم است: قدرت رابطه بین عامل (متغیر پنهان) و متغیر قابل مشاهده به وسیله بار عاملی نشان داده می شود. بار عاملی مقداری بین صفر و یک است. اگر بار عاملی کمتر از $۰/۳$ باشد رابطه ضعیف در نظر گرفته شده و از آن صرف نظر می شود. بار عاملی بین $۰/۳$ تا $۰/۶$ قابل قبول است و اگر بزرگ تر از $۰/۶$ باشد خیلی مطلوب است. جهت بررسی معنادار بودن رابطه بین متغیرها از آماره آزمون t یا همان t -value استفاده می شود. چون معناداری در سطح خطای $۰/۰۵$ بررسی می شود بنابراین اگر میزان بارهای عاملی مشاهده شده با آزمون t -value از $۱/۹۶$ کوچک تر محاسبه شود، رابطه معنادار نیست و در نرم افزار لیزرل بارنگ قرمز نمایش داده خواهد شد.

ویژگی های جمعیت شناختی پاسخ دهندگان

تجزیه و تحلیل ویژگی های جمعیت شناختی پاسخ دهندگان در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲: ویژگی های جمعیت شناختی پاسخ دهندگان

درصد	طبقات	ویژگی های جمعیت شناختی
۶۱/۰	مرد	جنسیت
۳۹/۰	زن	
۲۶/۷	کمتر از ۳۰ سال	سن
۴۹/۵	۳۱ - ۴۰ سال	
۲۰/۵	۴۱ - ۵۰ سال	
۳/۳	۵۱ - ۶۰ سال	
۰/۰	بیشتر از ۶۰ سال	
۲/۹	کاردانی	تحصیلات
۵۱/۰	لیسانس	
۴۱/۹	فوق لیسانس	
۰۴/۳	دکتر و بالاتر	

۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰

MCII-conf.ir

همانطور که در جدول 2 نشان داده شده است، ۶۱/۰ درصد از پاسخ دهندگان مرد و ۳۹/۰ درصد از آن‌ها زن می‌باشند. از طرفی افراد ۳۱ تا ۴۰ سال با ۴۹/۵ درصد بیشترین و همچنین افراد با سن ۶۰-۵۱ سال با ۳/۳ درصد کمترین بخش پاسخ دهندگان را تشکیل داده‌اند. و نهایتاً افراد با مدرک تحصیلی لیسانس با ۵۱/۰ درصد بیشترین و افراد با مدرک تحصیلی کاردانی با ۲/۹ درصد کمترین بخش پاسخ دهندگان را به خود اختصاص داده‌اند.

یافته ها:

سوال اول تحقیق: پیامدهای حاصل از استرس مالیاتی مؤدیان چگونه است؟

جدول ۳ جدول آزمون کولموگروف-اسمیرنوف

متغیر	سطح معنی داری	Z کلموگروف اسمیرنوف	نتیجه
پیامدهای استرس مالیاتی	۰/۰۶۴	۱/۳۸۱	نرمال

با توجه به نتایج جدول ۳ مقدار سطح معنی داری متغیر پیامدهای استرس مالیاتی بزرگتر از ۰/۰۵ شده است که نشان از پذیرش فرضیه صفر هست یعنی متغیر مورد نظر از توزیع نرمال پیروی می‌کند، لذا می‌توان از آزمون پارامتریک استفاده کرد همچنین برای استنباط سؤال تحقیق از آزمون تی تک نمونه استفاده می‌شود. چون از طیف لیکرت ۵ درجه استفاده شده عدد ۳ به عنوان عدد وسط یا ممتنع اساس تحلیل خواهد بود.

$$H_0 : \mu \leq 3$$

$$H_1 : \mu > 3$$

در صورتیکه مقدار معنی داری کوچکتر از ۰/۰۵ باشد متغیر مورد بررسی با مقدار آزمون یعنی ۳ تفاوت معنی داری دارد. در این حالت اگر میانگین عامل مورد بررسی بزرگتر از ۳ بود عامل مورد بررسی به صورت قوی در جامعه آماری وجود دارد.

جدول ۴ آمارگرهای توصیفی متغیر پیامدهای استرس مالیاتی

تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین خطای استاندارد
۲۱۰	۳/۶۲۹	۰/۷۹۰	۰/۰۵۴

جدول ۵ نتایج آزمون T پیامدهای استرس مالیاتی

ارزش آزمون = ۳				
فاصله اطمینان				
t	درجه آزادی	آستانه معناداری آزمون	میانگین تفاوت	پایین
				بالا

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه تخصصی مدیریت صنعتی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

ارزش آزمون = ۳

t	درجه آزادی	آستانه معناداری آزمون	میانگین تفاوت	فاصله اطمینان	
				پایین	بالا
۱۱/۵۳۷	۲۰۹	۰/۰۰۰۱	۰/۶۲۹	۰/۵۲۱	۰/۷۳۶

همان گونه که در جدول (۵) مشاهده می شود چون آستانه معناداری آزمون ۰/۰۰۰۱ است و کمتر از ۰/۰۵ هست؛ و میانگین محاسبه شده (۳/۶۲۹)، از میانگین ممتنع (۳)، بیشتر است ($H_1: \mu > 3$). از این رو فرضیه صفر رد می شود و فرضیه تحقیق مورد تأیید قرار می گیرد (فرض H_0 رد شده و H_1 تأیید می شود)؛ به عبارت دیگر پیامدهای حاصل از استرس مالیاتی مؤدیان در شرایط مطلوبی هست.

سؤال دوم تحقیق: اولویت بندی پیامدهای حاصل از استرس مالیاتی مؤدیان با استفاده از تکنیک دلفی فازی چگونه است؟

جدول ۶ میزان اهمیت سؤالات بعد پیامدهای حاصل از استرس مالیاتی با استفاده از متغیرهای زبانی

تعداد خبرگان	طیف پرسشنامه					سؤال ها
	خیلی زیاد	متوسط	کم	خیلی کم		
	ی (۵) زیاد	(۴)	ط (۳)	(۲)	ی کم (۱)	
۲۱۰	۸۴	۷۳	۴۱	۸	۴	فرار مالیاتی
۲۱۰	۵۳	۹۵	۴۵	۱۴	۳	اجتناب مالیاتی
۲۱۰	۳۱	۶۴	۶۴	۳۹	۱۲	تعدیل نیرو
۲۱۰	۴۲	۴۸	۶۱	۴۵	۱۴	تعطیلی شرکت

جدول ۷ مراحل ۲ و ۳ و ۴ سؤالات پیامدهای حاصل از استرس مالیاتی

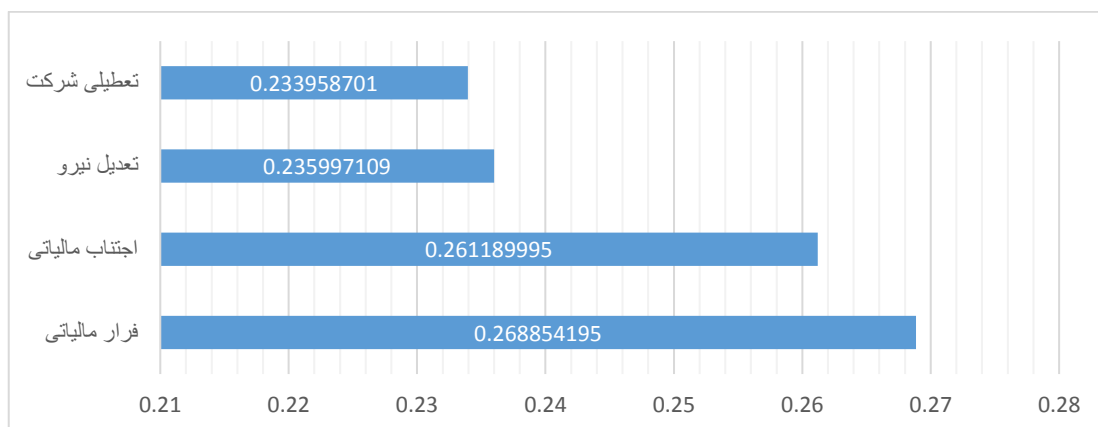
درصد اجماع	مقدار دی فازی شده هر سؤال	ارزش فازی هر یک از سؤالات		
		U	M	L
۴۰/۰۰۰	۳/۴۶۱	۵	۳/۹۲۲	۱
۴۵/۲۳۸	۳/۳۶۲	۵	۳/۷۲۵	۱
۳۰/۴۷۶	۳/۰۳۸	۵	۳/۰۷۶	۱
۲۹/۰۴۸	۳/۰۱۲	۵	۳/۰۲۳	۱

۱۲/۸۷۳

مجموع

جدول ۸ نتایج وزن‌های و اولویت‌بندی سؤالات پیامدهای حاصل از استرس مالیاتی

رتبه	وزن دهی	سؤالات
۱	۰/۲۶۸۹	فرار مالیاتی
۲	۰/۲۶۱۲	اجتناب مالیاتی
۳	۰/۲۳۶۰	تعدیل نیرو
۴	۰/۲۳۴۰	تعطیلی شرکت

نمودار ۱ رتبه‌بندی سؤالات پیامدهای حاصل از استرس مالیاتی

با توجه به نتایج بالا

- فرار مالیاتی با وزن ۰/۲۶۸۹ از بیشترین اولویت برخوردار است.
- اجتناب مالیاتی با وزن ۰/۲۶۱۲ در درجه دوم اولویت قرار دارد.
- تعدیل نیرو با وزن ۰/۲۳۶۰ در درجه سوم اولویت قرار دارد.
- تعطیلی شرکت با وزن ۰/۲۳۴۰ از کمترین اولویت برخوردار است.

بحث و نتیجه گیری

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

به همین منظور در این پژوهش به بررسی پیامدهای حاصل از استرس مالیاتی مؤدیان مالیاتی در مدیران عامل و مدیران مالی شرکت‌های غرب استان مازندران پرداخته شد. که با توجه به بررسی انجام شده و تحلیل داده‌ها نتایج مطالعه نشان داد، ضریب مسیر تأثیر عوامل اقتصادی، عوامل رفتار کارکنان مالیاتی، عوامل قانونی، مهارتی، عوامل سیاسی و منابع فرهنگی به ترتیب (۰.۱۷۴۸، ۰.۱۷۰۹، ۰.۱۶۶۷، ۰.۱۶۴۷، ۰.۱۶۱۴۲ و ۰.۱۴۱۴۴) به‌دست‌آمده است. با توجه به آن از پیامدهای استرس مالیاتی فرار مالیاتی با وزن ۰.۲۶۸۹ از بیشترین و تعطیلی شرکت با وزن ۰.۲۳۴۰ از کمترین اولویت برخوردار بوده است زمانی که مؤدیان مالیاتی بر اثر عوامل ذکر شده در تحقیق دچار استرس می‌شوند و این استرس در آن‌ها حس نپرداختن مالیات را ایجاد می‌کند و باعث بروز عکس‌العمل‌هایی در آن‌ها می‌شود. اولین مسئله‌ای که از ذهن مؤدیان می‌گذرد فرار مالیاتی است. فرار مالیاتی یکی از مهم‌ترین جرائم اقتصادی است که همواره وجود دارد. فرار مالیاتی که به‌صورت یک بیماری در سراسر جهان به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه اشاعه یافته است، تهدیدی جدی برای از بین بردن یکپارچگی سیستم مالیاتی و کاهش منابع درآمدی دولت هست و مؤدیان مالیاتی به انجام اقدامات غیرقانونی از قبیل حساب‌سازی، عدم ارائه دفاتر رسمی، انجام فعالیت‌های اقتصادی زیرزمینی و... به‌منظور فرار از پرداخت مالیات دارد. در مرحله بعدی به اجتناب مالیاتی روی می‌آورند. به عبارتی از قوانین سو استفاده در جهت نپرداختن مالیات می‌کنند. سومین عامل زمانی رخ می‌دهد که مؤدیان مالیاتی نیمی از امید خود را برای از دست دادن هزینه‌های مالیات از دست داشته باشند، چه بسا هستند شرکت‌های معروفی در سرتا سر جهان مالیات آن‌ها را به ستوه آورده و مجبور به تعدیل نیرو شده‌اند همانند شرکت بن تن، وال مارت و یا صنایع هتل داری و نساجی در ایران که بیشترین ضربه را از این استرس مالیاتی خورده‌اند و اما در آخر یعنی زمان از دست دادن امید کامل برای پرداخت مالیاتی تشخیصی شرکت‌ها و صنایع و کارخانه‌ها. در شرایط خیلی وخیم، زمانی که دیگر تعدیل نیرو تأثیری ندارد، مدیران مجبور به تعطیلی شرکت می‌شود. کارخانه کاشی شهرستان کاشمر، شرکت مهین بتون واقع در شهرک صنعتی اردکان از جمله قربانیان فشارهای مالیاتی هستند. و این یعنی تعطیلی کارخانه‌ها و تشدید عوامل ایجاد استرس مالیاتی. این شرایط مانند چرخه‌ای است که هر بار وخیم‌تر از بار دیگر است و تا زمانی که جلوی استرس مالیاتی، عوامل ایجاد آن و پیامدهای حاصل از آن را نگیریم حال اقتصاد کشور ما هرروز بدتر از روز قبل است.

یکی از محدودیت‌های پژوهش جدید بودن موضوع استرس مالیاتی بود که در این خصوص اطلاعات کافی در مورد آن در دسترس نبود. بنابراین با توجه به نتایج که عامل اقتصادی دارای بیشترین اولویت بود به محققین آینده پیشنهاد می‌گردد تأثیر عوامل اقتصادی بر استرس مالیاتی را بررسی کنند.

منابع و مراجع

- اتاق اصناف ایران؛ «مالیات چیست و انواع آن»، اتاق اصناف مرکز استان یزد، برگرفته از آدرس: <http://www.asnafyazd.ir>، اسفند ماه ۱۳۹۴.
- امیری، میثم (۱۳۹۵). "اقتصاد رفتاری و فرار مالیاتی" فصلنامه پژوهشنامه اقتصادی، سال هفدهم، شماره ۶۴، صفحات ۹۵-۱۳۰
- تقی پوریان، یوسف و دیلم صالحی، آرزو و وشتانی، محمدرضا، ۱۳۹۷، استرس مالی کارآفرینان، اولین همایش ملی کارآفرینی، چالوس <https://civilica.com/doc/805784>.
- تقی پوریان، یوسف و دیلم صالحی، آرزو، ۱۳۹۷، استرس مالیاتی در کسب و کارهای کارآفرینان، اولین همایش ملی کارآفرینی، چالوس <https://civilica.com/doc/805783>.
- حساس یگانه، یحیی، بولو، قاسم، رضایی، شهرزاد (۱۳۹۸) الگویی برای تأثیر ابعاد منتخب مسئولیت اجتماعی شرکت بر اجتناب و فرار مالیاتی، پژوهش‌های حسابداری مالی، سال یازدهم، شماره چهارم، ۱۱۱-۱۳۰
- حسینی کندلجی، میرهادی، & درخشان. (۲۰۲۱). تحلیل فلسفی-اقتصادی عوامل عدم تمکین مودیان مالیاتی و اولویت‌بندی آنها. فصلنامه پژوهشها و سیاستهای اقتصادی، ۲۹(۹۸)، ۲۴۳-۲۸۷
- خواجوی، شکراله، کرماشاهی، & بهنام. (۲۰۱۸). پدیدار شناسی نقش نگرش فردی بر اخلاق مالیاتی و تمکین مالیاتی. فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری، ۵(۳)، ۱۸۷-۲۰۸.
- رحیمی، غلامرضا؛ خسروی نیا، شیرکو؛ رجبعلی پور، سهیلا (۱۳۹۵) " بررسی رابطه استرس شغلی با عملکرد کارکنان بانک ملت استان آذربایجان غربی" مطالعات مدیریت و کارآفرینی، سال دوم - شماره ۲/۲، صص ۱۴۱-۱۳۴
- سپهسالاری. (۲۰۱۸). بررسی عوامل موثر بر تمکین مودیان مالیاتی. پژوهشهای جدید در مدیریت و حسابداری، ۴۴(۴)، ۱۷۳-۱۳۸.

ISC
۰۱۲۲۰-۵۹۴۰۴

نخستین کنفرانس ملی

کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۰
MCII-conf.ir

صالحی، رامین (۱۳۹۶). "تأثیر عدالت مالیاتی بر تمکین مالیاتی از دیدگاه مؤدیان حقوقی شهرستان کاشان" پایان‌نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق - دانشکده مدیریت

صامتی، مجید، ایزدی، افسانه، فتحی، سعید (۱۴۰۰) تعیین عوامل مؤثر بر فرار مالیاتی با استفاده از روش فراتحلیل. اقتصاد باثبات و توسعه پایدار، شماره دوم، ۱-۲۲

عامری، محمدرضا. (۱۳۹۴) "بررسی عوامل مؤثر بر فرار مالیاتی از دیدگاه مأموران مالیاتی استان سمنان" پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد واحد شاهرود، گروه مدیریت دولتی

علیا، روح اله و کرمی نیا، رضا و احمدی طهورسلطانی، محسن، ۱۳۹۸، ساختار عاملی پرسشنامه عوامل استرسزای اجتماعی مربوط به مودیان مالیاتی، هفتمین کنگره انجمن روانشناسی ایران، تهران، <https://civilica.com/doc/982162>

عرب صالحی، مهدی. هاشمی، مجید. (۱۳۹۴). "تأثیر اطمینان بیش‌ازحد مدیریتی بر اجتناب مالیاتی" بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۲۲، شماره ۱، صص ۱۰۴-۸۵

مشکات، سید مصطفی (۱۳۹۸) مطالعه سنجشی فرار مالیاتی در مقررات کیفی ایران و کانادا، فصلنامه مجلس و راهبرد، سال بیست و هفتم، شماره ۱۴۰، زمستان ۱۳۹۹، ۲۴۲-۲۱۵

نسل موسوی سیدحسین، حسینی شیروانی میرسعید، نظریور محمود. ارائه مدل پیش‌بینی فرار مالیاتی بر مبنای الگوریتم درخت تصمیم ۳ID و شبکه بیزین. پژوهشنامه مالیات. ۱۳۹۹؛ ۲۸ (۴۵): ۵۹-۸۷

نمازی، محمد، اسماعیل پور، حسن (۱۳۹۹) تأثیر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر فرار مالیاتی و اجتناب مالیاتی، مجله دانش حسابداری، دوره یازدهم، شماره ۱، ۳۳-۱

وبلاگ اینترنتی مالیکده، ۱۴۰۰. <https://www.malikadeh.com>

Savitri, Enni., and Musfialdy (2016). The effect of taxpayer awareness, tax socialization, tax penalties, compliance cost at taxpayer compliance with service quality as mediating variable, *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 219, 682 – 687

Fuest, C. & Riedel, N. (2019). Tax Evasion, Tax Avoidance and Tax Expenditures in Developing Countries: A Review of the Existing Literature (Report prepared for the UK Department for International Development) (DFID), June 19th.

Giombini, G., Teobaldelli, D., & Schneider, F. (2018). Interaction effect of tax evasion and legal system inefficiency on firms' financial constraints. *International Review of Economics & Finance*, 55, 1-20.

Gokalp, O. N., Lee, S. H., & Peng, M. W. (2017). Competition and corporate tax evasion: An institution-based view. *Journal of World Business*, 52(2), 258-269

Kassa, E. T. (2021). Factors influencing taxpayers to engage in tax evasion: evidence from Woldia City administration micro, small, and large enterprise taxpayers. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 10(1), 1-16.

Lazarus R S, Launier R. (1978). "Stress related transactions between person and Environment". I Pervin, L. A. & Lewis, M (Eds). *Perspectives in interactional Psychology*; 130-47.A28